

HKN.903.4.2025

Ocena obszarowa jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi nr 68/2025 za 2024 rok dla gminy Nowe Miasto nad Pilicą

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Grójcu, działając na podstawie § 23 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 roku w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz.U. z 2017 r., poz. 2294) w oparciu o wyniki prowadzonej kontroli przestrzegania przepisów określających wymagania higieniczne i zdrowotne wody do spożycia dokonał **oceny obszarowej jakości wody dla gminy Nowe Miasto nad Pilicą** za 2024 rok.

1. Wykaz producentów wody zaopatrujących ludność oraz dostarczających wodę z indywidualnych ujęć w ramach działalności gospodarczej.

Gmina Nowe Miasto nad Pilicą zaopatrywana jest w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi z trzech wodociągów publicznych: Nowe Miasto nad Pilicą, Żdżary i Prosna oraz wodociąg lokalny Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Nowym Mieście nad Pilicą i wodociąg obiektu hotelowego Dworek nad Pilicą w Wólce Magierowej. Jednostką organizacyjną odpowiedzialną za jakość dostarczanej wody z wodociągów publicznych jest Zakład Usług Komunalnych w Nowym Mieście nad Pilicą Pl. O.H. Koźmińskiego 4a, wodociągów lokalnych – ich właściciele.

2. Podstawowe informacje dotyczące produkcji i jakości wody.

L.p.	Nazwa wodociągu	Wielkość produkcji wody (m ³ /d)	Liczba ludności zaopatrywanej w wodę	Końcowa roczna ocena jakości wody w 2024 roku
1	Nowe Miasto nad Pilicą	866,8	4734	przydatna
2	Żdżary	370,1	2234	przydatna
3	Prosna	14,7	163	przydatna
4	SP ZOZ Nowe Miasto nad Pilicą	90	200 (pacjenci + obsługa szpitala)	przydatna
5	Dworek nad Pilicą Wólka Magierowa	4	50 (goście + obsługa hotelu)	przydatna

3. Jakość wody.

Zakres kontroli jakości wody obejmował parametry monitoringu kontrolnego oraz monitoringu przeglądowego zgodnego z wymaganiami rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 roku w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz.U. z 2017 r., poz. 2294). Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Grójcu pobierał próbki wody do badań laboratoryjnych w ramach sprawowanego nadzoru nad jakością wody. Gmina Nowe Miasto nad Pilicą oraz SP ZOZ i Dworek nad Pilicą dostarczały wyniki badań prób wody realizowanych w ramach kontroli wewnętrznej. Na obszarze zaopatrywanym przez ww. urządzenia wodociągowe wyznaczono 17 punktów poboru prób wody. Miejsca pobierania prób wody są równomiernie rozmieszczone na całym obszarze zaopatrzenia w wodę i zlokalizowane są w ujęciach wody, miejscach w których woda jest wprowadzana do sieci oraz w sieci wodociągowej u odbiorców. Częstotliwość pobierania prób wody uzgodniona została z Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Grójcu i określona była w harmonogramie dostosowanym do wielkości produkcji wody i ilości odbiorców.

3.1 Przekroczenia dopuszczalnych parametrów jakości wody oraz działania naprawcze.

W 2024 roku PPIS w Grójcu stwierdził podwyższony poziom mętności i żelaza w próbce wody pobranej ze stacji uzdatniania wody w Nowym Mieście nad Pilicą. W pobranej próbce wody u odbiorcy w tym samym czasie nie stwierdzono przekroczeń kwestionowanych parametrów. Wszczęto postępowanie administracyjne, zarządzający wodociągiem powołując się na zwiększoną ilość poboru wody przez odbiorców (trwająca susza) przeprowadził skuteczne działania naprawcze, które spowodowały poprawę jakości wody, co zostało potwierdzone w kolejnych badaniach laboratoryjnych. Postępowanie zostało umorzone.

PPIS w Grójcu stwierdził w wodzie wodociągu publicznego Prosna przekroczoną wartość chloru wolnego i zapach nieakceptowalny wynikający z podwyższonego poziomu chloru. Po przeprowadzeniu działań naprawczych - płukanie sieci wodociągowej nastąpiła poprawa jej jakości, co zostało potwierdzone w kolejnych badaniach laboratoryjnych.

PPIS w Grójcu stwierdził dwukrotnie w wodociągu publicznym Żdźdź zapach nieakceptowalny. Prawdopodobną przyczyną zaistniałej nieprawidłowości był podwyższony poziom chloru wolnego. Ponownie pobrane próbki wody odpowiadały przepisom rozporządzenia.

Nie odnotowano interwencji od odbiorców wody dot. reakcji niepożądanych związanych ze spożyciem wody na danym obszarze.

W 2024 roku w wodociągu lokalnym Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Nowym Mieście nad Pilicą stwierdzono przekroczenia mikrobiologiczne (bakterie grupy coli i enterokoki) oraz podwyższoną mętność co skutkowało stwierdzeniem braku przydatności wody do spożycia przez ludzi z tego wodociągu. W odniesieniu do przekroczeń mikrobiologicznych PPIS w Grójcu wydał decyzję stwierdzającą brak przydatności wody do spożycia przez ludzi jednocześnie uzyskując informację od zarządzającego obiektem o zmianie zasilania na rezerwowe źródło wody - wodociąg publiczny. Podjęte przez zarządzającego wodociągiem działania naprawcze spowodowały stwierdzenie warunkowej jej przydatności do spożycia. Prowadzone dalsze działania naprawcze spowodowały całkowitą poprawę jakości wody, co zostało potwierdzone w kolejnych badaniach laboratoryjnych.

Jakość wody w 2024 roku w pozostałych nadzorowanych wodociągach publicznych i lokalnym odpowiadała wymaganiom rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 roku w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

Zagrożenia zdrowotne związane z wystąpieniem stwierdzonych przekroczeń w badanych próbach wody:

Mętność – powodem jej obecności w wodzie są zawieszone cząstki stałe lub koloidy, które mogą pochodzić ze źródła wody w następstwie niedostatecznej filtracji lub ponownego przejścia osadu z sieci wodociągowej w stan zawiesiny. Może być również spowodowana obecnością nieorganicznej lub organicznej zawiesiny. Zawieszone drobiny mogą chronić drobnoustroje przed środkami dezynfekcyjnymi i pobudzać wzrost bakterii. Mętność jest ważnym parametrem eksploatacyjnym pozwalającym oceniać system uzdatniania wody.

Ze względów zdrowotnych nie zaproponowano żadnej wartości mętności. Może ona jednak wpływać na pogorszenie właściwości organoleptycznych wody i być dostrzegalna gdy jej wartość przekracza 4 NTU. W obowiązujących przepisach dopuszczalna wartość wynosi 1 NTU z zastrzeżeniem akceptowalności przez konsumentów i bez nieprawidłowych zmian.

Żelazo – przy stężeniach powyżej 0,3 mg/l powoduje przebarwienia urządzeń sanitarnych i tkanin pranych w wodzie. W stężeniach poniżej 0,3 mg/l żelazo nie powoduje zwykle wyczuwalnego smaku wody, chociaż może powodować wzrost jej mętności i barwy. Żelazo sprzyja wzrostowi bakterii żelazowych które tworzą maziste osady pokrywające przewody wodociągowe, mogące wtórnie zanieczyszczać wodę. Dla żelaza nie proponuje się zalecanej wartości opartej na kryterium bezpieczeństwa dla zdrowia, a dopuszczalna maksymalna wartość w obowiązujących przepisach wynosi 200 µg/l (0,2 mg/l).

Chlor wolny używany jest w instalacjach wodociągowych do uzdatniania wody. Jego podwyższony poziom może działać drażniąco na układ oddechowy i błony śluzowe szczególnie w cieplej wodzie oraz może wpływać na zmianę zapachu i smaku wody.

Bakterie grupy coli –występują zarówno w środowisku naturalnym, jak i w przewodzie pokarmowym ludzi i zwierząt; należą do mikroorganizmów wskaźnikowych obecności w wodzie patogenów kałowych. Mogą być stosowane w celu oceny czystości i szczelności systemów dystrybucyjnych i potencjalnej obecności biofilmu. Ich wykrycie oznacza nieskuteczność uzdatniania wody, a także może świadczyć o obecności biofilmu bądź zanieczyszczeniu wody obcym materiałem np. kałowym, roślinnym lub glebą. Bakterie grupy coli mogą powodować zatrucia pokarmowe, biegunki i rozstrój żołądka.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami bakterie grupy coli powinny być nieobecne w wodzie - norma 0 jtk/100 ml.

Enterokoki – są wydalane z kałem ludzi oraz zwierząt stałocieplnych. Ich obecność w wodzie świadczy o zanieczyszczeniu ściekami lub odchodami ludzi i zwierząt. Mogą być przyczyną zatruc pokarmowych i biegunek, zapalenia dróg moczowych, zapalenia opon mózgowo-rdzeniowych, zapalenia płuc.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami Enterokoki powinny być nieobecne w wodzie przeznaczonej do spożycia - norma 0 jtk/100 ml.

3.2 Zgłaszane reakcje niepożądane związane ze spożyciem wody.

W 2024 roku nie odnotowano zgłoszeń mieszkańców gminy dotyczących reakcji niepożądanych związanych ze spożyciem wody.

3.3 Prowadzone postępowania administracyjne w zakresie jakości wody.

Prowadzono dwa postępowania administracyjne dot. jakości wody w wodociągu publicznym Nowe Miasto nad Pilicą i SP ZOZ, postępowania zakończono uzyskując pozytywne wyniki kwestionowanych parametrów. Na pozostałe wodociągi nie wszczynano żadnego postępowania dotyczącego jakości wody do spożycia.

4. Wnioski

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Grójcu dokonuje oceny przydatności wody do spożycia na podstawie sprawozdań z badań przeprowadzonych w ramach sprawowanego nadzoru sanitarnego nad jakością wody. Przesyłane przez zarządców wodociągów sprawozdania z badań wody wykonane w ramach kontroli wewnętrznej pomocne są przy ogólnej ocenie jakości wody. Stwierdzić należy, że obowiązki w zakresie prowadzenia regularnej kontroli wewnętrznej jakości wody administrowanych wodociągów realizowane były zgodnie z ustawą z dnia 7 czerwca 2001 roku o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzeniu ścieków (Dz. U. z 2020r. poz. 2028) oraz cytowanego powyżej rozporządzenia Ministra Zdrowia.

Mieszkańcy korzystający z wody dostarczanej z wodociągów publicznych i lokalnych gminy Nowe Miasto nad Pilicą spożywali na koniec 2024 roku wodę dobrej jakości ocenianą jako przydatną do spożycia przez ludzi.

Ocenę obszarową jakości wody za 2024 rok dla gminy Nowe Miasto nad Pilicą Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Grójcu wydał w celu poinformowania konsumentów.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny
w Grójcu

Bartłomiej Molenda

/dokument podpisany elektronicznie/

Otrzymują:

1. Starostwo Powiatowe, 05-600 Grójec, ul. J. Piłsudskiego 59,
2. Burmistrz Miasta i Gminy Nowe Miasto nad Pilicą, Pl. O.H. Koźmińskiego 1/2,
3. aa.